

Posudek oponentky práce

Téma zaměřené na problematiku toho, jak se migrační krize mohla podepsat na výsledky parlamentních voleb ve středoevropských státech, je možno považovat za aktuální a adekvátní pro potřeby závěrečné práce. Určitě lze ocenit autorovu snahu a množství zdrojů, které pro vypracování práce použil, z textu je zřejmé, že usiloval o originální přístup k danému tématu. V pojetí práce však spatřuji několik problematických aspektů, z nichž ty hlavní stručně uvedu.

V první řadě se jedná o rozsah práce, který výrazně překračuje stanovený rámec pro bakalářské práce, aniž by to bylo zdůvodněno a aniž by to bylo potřebné. Překročení rozsahu je zejména výsledkem toho, že si autor se zpracováním tématu příliš neporadil. Práci mohl koncipovat vhodněji, lépe formulovat cíle a výzkumné otázky, stejně jako zvolit vhodnější postup k dosažení cíle a samotný text svým obsahem mohl více korespondovat se stanoveným cílem. Domnívám se, že v této podobě práce obsahuje řadu částí, které ji neúměrně prodlužují a jejichž vynechání by nemělo vliv na dosažení jejich cílů (např. podkapitola A.1, části k historii radikálních stran, části k některým politickým stranám).

Mezi cíli autor uvádí: „vytvořit teoretický rámec, podle kterého lze označit strany, které vedou politiku proti migraci do Evropy“ (s. 9), resp. „vytvořit rámec pro radikální stranu, která svou politiku zakládá na odmítání migrantů a multikulturalismu“ (s. 10). Dalším cílem je: „zhodnotit fungování radikálních stran v jednotlivých státech a zjistit, jakou podporu měly před migrační krizí a po ní a zjistit, jak se pohybovala jejich síla v parlamentech“ (s. 10). Nejsem si jista, zda lze první cíl (nebo to jsou dva cíle?) považovat za cíl práce, nebo se spíše jedná o prostředek, jak se práce bude snažit cíle dosáhnout – stanovené výzkumné otázky (s. 11) by naznačovaly spíše to druhé. Druhý uváděný cíl by bylo vhodnější více vysvětlit – všechny radikální strany, nebo jen radikálně pravicové? Co je myšleno hodnocením „fungování“ stran (např. jejich vnitřní procesy, jejich vystupování v parlamentu)? V jakém časovém rámci má být zkoumána podpora před migrační krizí i po ní?

Připomínky lze vznést i ke stanoveným výzkumným otázkám. První z nich zní: „*Jak se proměnila podpora radikálních uskupení po migrační krizi, a tedy jak důležitá je v poslední době otázka islámu pro tyto strany*“ (s. 11). Takovou otázku nelze považovat za vhodně formulovanou, neboť z proměny volební podpory pro radikální uskupení autor nemůže a priori dovozovat, že to je důsledkem důležitosti otázky islámu pro tyto strany. Druhou výzkumnou otázkou autor pokládá takto: „*zda ve státech, kde se objevuje více azylantů, můžeme zaznamenat větší nárůst podpory radikálních stran*“ (s. 11). Autor však nevysvětluje, proč volí zrovna tento ukazatel (počet azylantů) a proč žádné další nezohledňuje.

Mezi cílem práce a jejím obsahem spatřuji jistý nesoulad. Očekávala bych, že autor vybere pro své zkoumání jen strany, které jsou radikální (resp. radikálně pravicové) a bude se zabývat vývojem jejich volebních výsledků. Místo toho ale autor podrobuje rozboru všechny strany, které se nově dostaly do parlamentů ve volbách v roce 2015 (resp. v prvních volbách, které se v daných zemích konaly v období po roce 2015). V důsledku tak autor do své práce zahrnuje různě ideologicky zaměřené strany, pro něž je společné to, že jsou parlamentními nováčky, a mezi nimiž jsou i strany, u kterých není důvod považovat je za strany jakkoli radikálně či protiimigračně zaměřené. Za nové strany navíc autor považuje i subjekty, které patří k tradičním a byly v parlamentu zastoupeny v minulosti, pokud nebyly zastoupeny ve volebním období bezprostředně předcházejícím zkoumaným volbám. Pokud autor radikálně zaměřené strany mezi nově zastoupenými parlamentními subjekty nenašel, pak si vybírá ze stávajících parlamentních stran subjekty, které by mohly být takto označeny. Vzhledem ke

stanovenému cíli tedy považuji za nevhodně zvolená kritéria výběru zkoumaných stran, tj. to, že se autor věnuje všem stranám nově reprezentovaným v legislativních tělesech a ideologická východiska zohledňuje jen u stran zastoupených i v předchozím období.

Na strany vybrané dle výše uvedeného postupu autor aplikuje koncept tzv. islamofobní strany, který si definoval pomocí čtyř kritérií a stvořil pro potřeby práce. Ač naprosto chápu snahu o originalitu a vytvoření vlastního konceptu, jednotlivá kritéria by vyžadovala podrobnější zdůvodnění a hlubší reflexi, zejména ve vztahu k odborné literatuře věnované takovým stranám, která je poměrně rozsáhlá a je spíše ponechána mimo autorovu pozornost. Je otázka, nakolik je autorův koncept pro potřeby práce přínosný a nakolik do práce jen vnáší terminologickou a koncepční nejednotnost a nejednoznačnost – v cílech práce píše o radikálních stranách (nespecifikuje, zda pravicových či levicových), v textu o islamofobních stranách, v závěru zmiňuje, že cílem práce byla proměna podpory krajně pravicových uskupení.

Z formálního hlediska (pokud pomineme výše uvedené nedodržení rozsahu) práce nevykazuje žádné zásadní nedostatky. Nezvyklé je označování kapitol písmenem místo číslem. Výhrady lze vznést k jazykovému podání, práce obsahuje velké množství stylisticky neobratných formulací a také chyb (v interpunkci, v psaní velkých písmen, ve shodách podmětu s přísudkem apod.).

Ačkoli v posudku bylo zmíněno několik výhrad k pojetí práce, jejím cílům a výzkumným otázkám, teoretickému konceptu a postupu autora, domnívám se, že základní kritéria pro přijetí lze přesto hodnotit jako naplněná, a to zejména s ohledem na to, že se jedná o kvalifikační práci v bakalářském stupni studia. Práci k obhajobě **doporučuji**.

Hradec Králové 18. května 2020

Mgr. Pavla Dočekalová, Ph.D.

KPOL FF UHK